

výroba trvá až 3 měsíce). V některých případech je podle škol velmi **malá nabídka na trhu**, která navíc není pro žáky vždy vhodná.

Kvůli existenci dvou odlišných doporučení ŠPZ byla v některých případech podpora (např. kompenzační pomůcky) poskytována podle nového, ale chybně i na základě starého doporučení (doporučení vydané po 1. září 2016 ruší platnost doporučení vydaného před 1. září 2016, i když doba platnosti uvedená v tomto doporučení ještě neuplynula). **Nadměrné množství pomůcek** se ve školách objevovalo také proto, že byly zakoupeny nové, přestože ty starší, ale plně funkční, měli žáci už k dispozici, nebo i proto, že ŠPZ jich doporučilo zbytečně mnoho. V některých případech tak bylo pro jednoho žáka nakoupeno i více než 40 pomůcek.

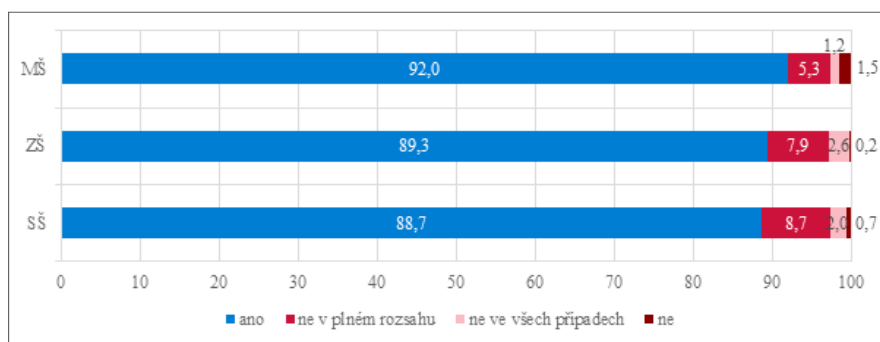
Ve školním roce 2016/2017 vedle sebe fungovaly dva systémy financování – financování podpůrných opatření podle doporučení vydaných před 1. 9. 2016 a podle doporučení vydaných po tomto datu.

Asistenti pedagoga jsou často nekvalifikovaní

Implementace společného vzdělávání s sebou přináší také **vyšší nároky na personální zajištění**. V malých ZŠ často není pozice výchovného poradce a školního metodika prevence formálně ustavena a jejich činnosti vykonává ředitel školy nebo pověřený učitel. Zatímco pozici **výchovného poradce a metodika prevence mají obsazenou více než čtyři pětiny větších ZŠ a také SŠ** (téměř 100 %), **školního speciálního pedagoga nebo školního psychologa má méně než čtvrtina škol**, zvláště se to pak týká speciálního pedagoga u SŠ (jen 7 %).

Specifickou kapitolu v případě společného vzdělávání představují asistenti pedagoga. V rámci financování podpůrných opatření bylo **pro asistenta/y pedagoga k dispozici**

Graf 1 | Uplatňování doporučení školských poradenských zařízení – podíl škol (v %)

více prostředků oproti předcházejícímu školnímu roku (2015/2016) v navštívených 45 % MŠ, v necelých 60 % ZŠ a ve více než 25 % SŠ.

Alespoň jednoho asistenta pedagoga měla v daném období čtvrtina MŠ, dvě třetiny ZŠ a necelá čtvrtina SŠ (jejich průměrný počet v ZŠ meziročně vzrostl z 1,7 na 2,9 asistenta pedagoga na školu). Asistent pedagoga byl přítomen při 5,6 % hospitací ve školní družině/školním klubu (meziroční nárůst o 1 %). **Nedostatek asistentů pedagoga** vyplývá jednak z **malého zájmu o tuto práci** (nízké finanční ohodnocení, snížený úvazek), a jednak z **malého počtu vhodných uchazečů** (asistentům často chybí potřebná kvalifikace nebo nemají dostatek zkušeností).

Z tohoto důvodu byly **školy často nuceny přijmout nekvalifikované asistenty**, kteří si kvalifikaci doplňovali až po přijetí do pracovního poměru, případně byli jako asistenti pedagoga využíváni vychovatelé školních družin a čerství absolventi fakult připravujících učitele. **Asistenti pedagoga také odcházeli v průběhu školního roku** poté, když zjistili, co jejich práce ve skutečnosti obnáší a jak je ohodnocena. To způsobuje nejen personální potíže na úrovni školy, ale i problémy přímo ve vztahu k integrovaným dětem a žákům (např. s poruchou autistického spektra).

Účinnost spolupráce závisí na vztahu vyučujícího a asistenta – někteří učitelé nejsou zvyklí s asistenty pracovat, a jejich spolupráce

tak může být pouze formální, nebo jim naopak přenechávají velký podíl práce, včetně komunikace se zákonnými zástupci. Nejvíce se dařila spolupráce v průběhu výuky, naopak jako méně účinná byla posouzena spolupráce při vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí a žáků. Navíc v některých školách byla i spolupráce pedagogů mezi sebou jen velmi slabá.

Vliv na tuto situaci má i **další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)**. Ačkoliv se účast v dalším vzdělávání zaměřeném na oblast společného vzdělávání zvyšuje, **nepokrývá dostatečně potřebu proškolení všech pedagogů, kteří vyučují žáky s nárokem na podpůrná opatření**. V případě **předškolního a středního vzdělávání** je přitom **situace ještě významně horší než v základním vzdělávání**. Některé kurzy musely být pro malý zájem zrušeny. Důvodem nedostatečného zájmu škol o ně může být také skutečnost, že **tyto vzdělávací akce jsou zpoplatněny**, přičemž tematické zaměření kurzů zahrnuje ve většině případů pouze dílčí aspekty společného vzdělávání, a pro získání komplexních informací tak musejí učitelé absolvovat kurzů několik. Ze strany škol také zaznívala **nespokojenost s informacemi obdrženy na školeních** – informace se různí, jsou nejednotné, někdy nejednoznačné nebo nedostatečné, a to i v kurzech Národního institutu pro další vzdělávání vedených certifikovanými lektory.